

Høringsuttalelse – Regional ringvirkningsanalyse

i forbindelse med oppdatering av *Helhetlig forvaltningsplan Lofoten – Barentshavet*

v/ Folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja

I forbindelse med rullering av Forvaltningsplanen for Lofoten – Barentshavet, er det framlagt en ringvirkningsanalyse for sysselsetting for tilhørende landområder. Ringvirkningsanalysen er et godt supplement til Forvaltningsplanen som er økosystembasert og avgrenset til havområdene utenfor grunnlinja. Her presenteres ringvirkninger for ulike olje- og gassforekomster avhengig av lokalisering, teknologiløsninger og evt. ilandføring.

Våre kommentarer dreier seg i hovedsak om de sørlige havområdene i Forvaltningsplanområdet, altså områdene Nordland VI, Nordland VII og Troms II.

I analysen legges det til grunn at ringvirkninger inkluderer både den direkte effekten av tiltaket (investeringene) og de indirekte virkningene. Dette bryter noe med tradisjonell begrepsbruk hvor det kun er de indirekte virkningene som utgjør ringvirkningene. Dette er en viktig presisering, fordi det får store konsekvenser for resultatene av analysen. En milliard kroner anvendt offshore vil ha langt mindre indirekte virkninger på land enn en milliard investert på land. Dette skyldes både importandel og regionale verdiskapingsystemer/-kjeder. Når effekter av andre investeringer ikke diskuteres og sammenlignes, blir begrepsbruken villedende.

Inndelingen av regioner (sør og nord) er for grov til å si noe om ringvirkninger i vår region (Lofoten, Vesterålen og Senja). Én region i sør som inkluderer utdannings- og forskningsmiljøene i Tromsø, Harstad, Narvik, Bodø samt de store industrimiljøene på Helgeland, vil sannsynligvis få en del ringvirkninger. Men ringvirkningene lokalt i kommunene i Lofoten, Vesterålen og Senja vil med stor sannsynlighet bli mer på linje med ringvirkningene for region nord, eller enda mindre.

I ringvirkningsanalysen skriver man noe overflatisk og med svak begrunnelse at fortrenningseffektene vil være små og kortsiktige og utjevnes av mobilitet og innvandring. Vi mener dette kan være tilfelle på et makronivå, men at bildet ikke stemmer for vår region. Vi utdanner dyktige fiskere og sjøfolk gjennom lokale skoler, lokale fartøy og i lokalt arbeids- og næringsliv i regionen. De yngre av disse blir ventelig rekruttert inn i offshore nasjonalt, mens våre regioner bærer omkostningene med opplæring. Regionen og fiskerinæringen tappes slik for kompetanse og ressurser, noe som kan få store negative konsekvenser for næringsgrunnlag og lokalsamfunn.

Ringvirkningsanalysen bygger på et ikke oppdatert ressursgrunnlag og kan dermed forespeile ringvirkninger som er større enn de reelt vil kunne bli. Det oppdaterte ressursgrunnlaget er noe mindre og har en annen sammensetning enn det som brukes i analysen.

Erfaringene fra olje- og gassvirksomheten i nord hittil tilsier at det ikke blir ilandføring av olje eller gass. Dermed er det leverandørindustri og lokal support som vil utgjøre de største ringvirkningene. Vi mener at konkurransen på dette området vil øke med redusert total aktivitet på norsk sokkel, og at svært få lokale aktører vil kunne konkurrere med allerede etablerte leverandører i markedet.

Vi vil anbefale at man i nye samfunnsanalyser sammenligner investeringer i ulike nærings- og samfunnssektorer i forhold til ringvirkninger. Dette fordi vi i Folkeaksjonen har argumentert for økt satsing på fiskeri, reiseliv og fornybar energi i regionen som alternativ til petroleumsvirksomhet. Nå blir samfunnsdebatten ensidig ført på petroleumsvirksomhetens premisser og gir ikke tilstrekkelig troverdighet mellom interesseaktørene i disse havområdene.

Med vennlig hilsen

Gaute Wahl

Leder

Folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja.

